

es saig

Després de les eleccions

Escrivim aquest editorial quan tot just s'han tancat els col·legis electorals i es comencen a conèixer els resultats més o manco definitius, quan la revista està pràcticament tancada, sense temps d'haver paït el desenllaç de la contesa.

A nivell local, creim que no es pot parlar de sorpreses; es presentaven els mateixos partits que fa quatre anys, amb qualque cara nova; la campanya ha estat intensa, amb fort desplegament de mitjans, i no era descartable una o altra sorpresa, però finalment la situació ha quedat la mateixa que teníem. Això vol dir que no és raonable esperar canvis significatius si bé caldrà tancar un pacte de governació; amb bona voluntat per totes parts, la negociació no té per què resultar difícil. Els resultats demostren que, tot i el desgast que provoca el poder, la gent ha valorat la feina feta durant la legislatura i ha considerat que l'equip de govern es mereixia un vot de confiança.

Quant a les autonòmiques, és tota una altra cosa: el canvi, si bé amb resultats molt ajustats, ha estat radical i, fins a cert punt, inesperat. Les enquestes apuntaven majoritàriament a pronosticar un marge d'actuació per al pacte de progrés i s'han equivocat. Ni les sospites de corrupció que han planat sobre el PP balear, ni el desgast del Prestige, ni l'oposició de la gent a l'adhesió d'Aznar a la guerra han suposat un desgast per al partit que podrà governar amb majoria absoluta.

És ben coneguda la línia editorial d'ES SAIG i, per tant, a ningú li pot estranyar que lamentem aquests resultats. No coincidim en absolut amb els populars pel que fa a la nostra llengua, la nostra cultura i la nostra identitat que, més que mai, necessiten d'una protecció a ultrança; tampoc estam d'acord amb la seva concepció del que ha de ser la defensa del nostre territori i ens temem la influència dels poderosos grups de pressió que els fan costat i que exigiran la contraprestació al seu suport. I així podríem continuar, perquè són molts els punts de desacord, però ara hem d'acceptar la decisió democràtica del poble i desitjar-los que governin amb encert i honestedat, i felicitar-los pel triomf.

I ens dol també pel nostre paísà i amic Xesc Antich. Sens dubte, ha tengut uns anys de govern molt difícils al davant d'un pacte amb partits d'ideologies massa divergents i contraposades; recordem que eren molts els qui li auguraven una vida curta, sense cap possibilitat d'acabar la legislatura. En Xesc ha demostrat ser un bon negociador, ha hagut de fer concessions i tot plegat haurà afectat l'eficàcia del seu govern; ens quedarem sense poder conèixer fins on hauria pogut arribar amb quatre anys més de mandat, i la llàstima és que actuacions que havia posat en marxa i havien de donar el seu fruit a curt termini ara siguin desmantellades.

En fi, això és el que hi ha, i no més. No ens feim cap il·lusió. Tant de bo el nou govern ens sorprengui i ens faci rectificar.

PORTADA
Fotografia de Miquel Serra

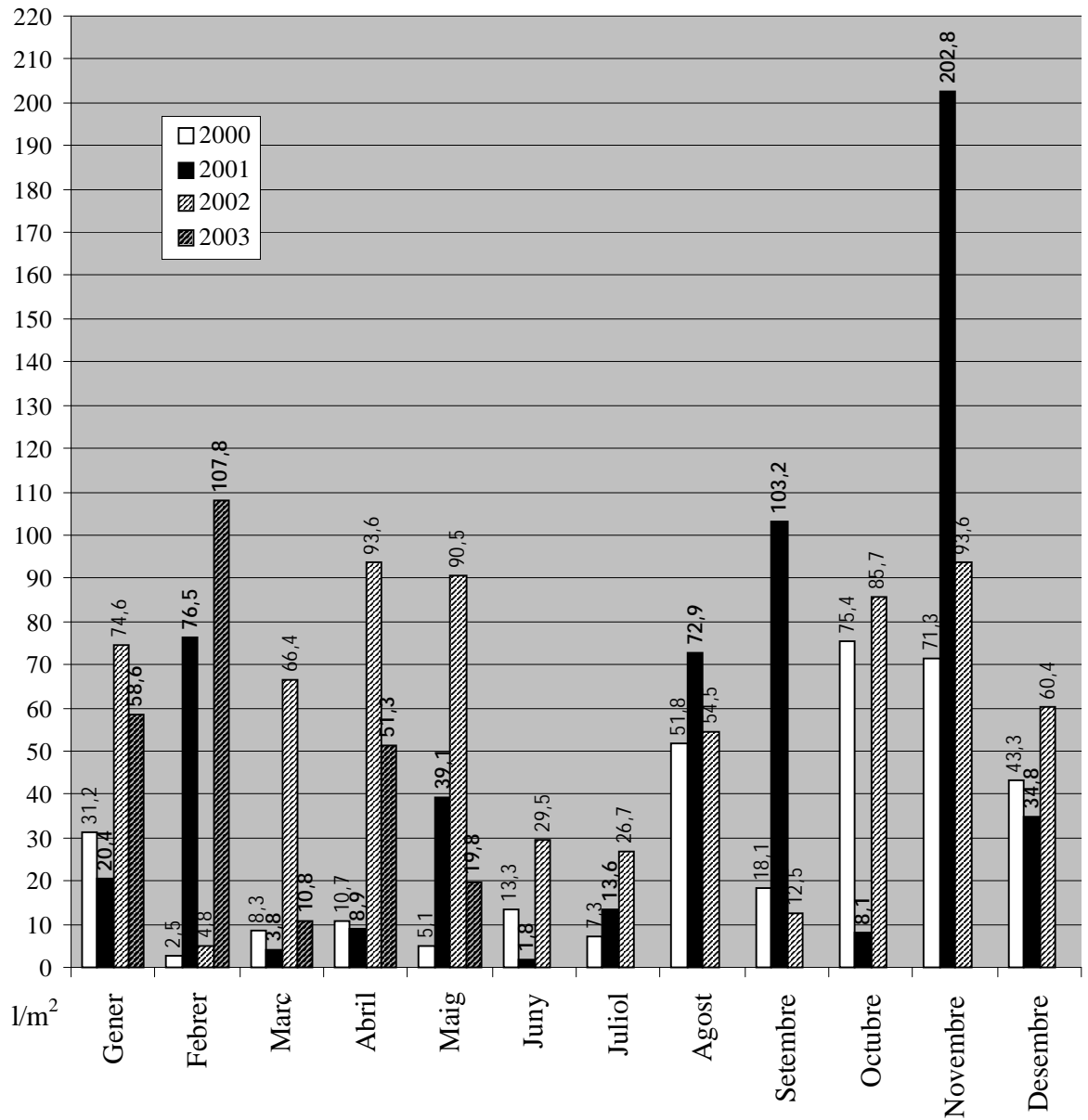

Sumari

- 2 Editorial
- 4 Pluviòmetre
- 5 Calaix de sastre
- 6 M'han dit que diuen
- 7 Moviment demogràfic
- 8 Sabeu on és?
- 10 Salut
- 12 Una passejada, dues estampes...
- 13 El sant del mes
- 14 Sobre astronomia
- 15 Els lectors escriuen
- 16 Titoieta Ràdio
- 17 Noticiari de l'Obra Cultural
- 18 Esports
- 19 PSM-EN d'Algaida
- 20 Ses Escoles
- 22 Resultats Eleccions 2003
- 24 Un variat de poesia
- 25 Fa vint anys
- 26 Noticiari
- 28 Una xerradeta amb...

Pluviòmetre

es saig

Pel que fa al mes d'abril, us confirmam els 51,3 litres de pluja; no havia acabat el mes i us advertíem que la quantitat podia variar, però al final no va haver-hi canvis.

El mes de maig (fins dia 25) s'havien recollit 19,8 litres. Sobre aquestes plogudes de maig hem sentit comentaris diversos, bastants dels quals són negatius. Es queixen els pagesos que han ja han recol·lectat o que estan a punt de fer-ho; diuen també que a la vinya i als arbres fruiters els perjudica i obliguen a esquitxar més per aturar les malalties. En fi, suposam que al manco seran bones per als caragols.

Dietari acolorit de campanya

Dissabte dia 3. De color vermell. Espectacular acabament de la precampanya. Sonaren cinc campanades allà, al Santiago Bernabeu... Al final del partit, sobre la gespa de l'estadi intergalàctic, no hi ha altre color que el vermell. Uns, el duen a la camiseteta; els altres, a les galtes: per la vergonya i per la contundència de la mamballeta.

Diumenge dia 11. De color d'ala de mosca apagat. Dubtes, incertesa... A la lliga de les estrelles el Depor supera el Madrid. La Reial Societat també. La primera cosa demostra que l'afer del *Prestige* no és tan desastrós com els pessimistes de sempre afirmen. La segona pot ser un argument de pes perquè, en cas de mantenir-se aquesta estranya situació, els reis del mambo de la cosa democràtica decretin la il·legalització de la Reial Societat.

Diumenge dia 11, encara. De color blaugrana encès: el Barça de bàsquet ha guanyat la Copa d'Europa. TVE ha obert els noticiaris esportius informant que un moscard ha picat en Ronaldo mentre dormia. El jugador ha reaccionat amb rapidesa i ha esclafat l'animaló contra la paret. S'està investigant la procedència del moscard, però com que es tracta d'un exemplar molt comú resultarà bastant difícil provar la seva ascendència catalana.

Dimarts dia 13. De color rosa vegetal. Una candidata ara fa campanya regalant preservatius amb sabor a maduixa als ciutadans. És una notícia de portada d' "El Mundo". Dimarts i tretze, ja era previsible que els diaris (alguns) haurien d'informar d'alguna notícia catastròfica. Més que una catàstrofe, un desastre o un terratrèmol: un escàndol. Un fet capaç de commoure fins i

tot la consciència de les pedres. No podem fer altra cosa que demanar-nos si no s'ha sobrepassat, i en molt, els límits de la decència. Una vergonya totalment inacceptable. Ara resulta que el sabor de maduixa no el posen al caramel, sinó al paper que l'embolica. No el posen al bessó, sinó a la clovella. Una estafa. Deman la intervenció immediata de la Direcció General de Consum per engany als clients.

Dimecres dia 14. De color violeta funeràri. O de com el blanc resplendent pot esdevenir negre mortuori en el temps que passa entre dos xiulets. Continua la STE o Setmana Tràgica Espanyola. El Madrid ha estat eliminat de la Copa d'Europa de futbol per la Juve. Mentre s'ha posat en marxa el programa de recerca per localitzar de quina galàxia ha davallat aquest equip — els investigadors opinen que encara és massa prest per aventurar cap hipòtesi— el govern de Madrid ja ha advertit al seu col·lega italià que un incident tan greu pot ser motiu de ruptura diplomàtica. Com que Berlusconi i Aznar no poden compartir la final, comparteixen negocis.

Diumenge dia 18. El gris d'ala de mosca evoluciona cap al color de la llet. Hem començat a recuperar la normalitat. El Madrid ja supera el Depor, però no la Reial Societat. El tema del *Prestige* du camí de solucionar-se adequadament; no així l'altre tema. L'amenaça de la il·legalització de la Reial Societat segueix; el seu lloc podrà ser ocupat pel Reial Madrid B.

Divendres dia 23. S'ha acabat la campanya. Fins l'any que ve. S'ha acabat? Uf!

Quan escrivim això encara no s'han fet les votacions per decidir el nou ajuntament i el nou govern autonòmic; això vol dir que no podem parlar de res que faci referència a resultats ni participació o abstenció, només podem parlar de la campanya electoral. Al principi pareixia que no hi havia gaire interès per part de cap dels partits que es presentaven a Algaida: sentíem qualche comentari, com d'amagat, noms que encapçalaven llistes, però que no es confirmaven, canvis de partit..., però tot molt tranquil, com si la cosa no tengués gaire importància. Però, quan va començar la campanya, va ser tota una altra cosa: hem sentit comentaris que ha estat una de les més intenses des que hi ha votacions. I molta gent no s'explica aquest desmesurat interès ja que, sembla, a Algaida ningú, o quasi ningú, en viu d'això de la política.

Allò que altres anys havíem criticat, de convidar a menjar coca amb verdura i vi, que semblava que s'havia d'acabar..., idò sí, s'ha acabat la coca. Ara hi ha coses molt més sofisticades: pop amb ceba, "buffet", gelat i ensaïmades, sopars a restaurants...; i en els mítings o presentació de les candidatures, a més a més del menjar, un gastòrum de globus, confetti, pancartes..., i música, molta música i molt forta. Les festes que s'han fet a Plaça no deixaven dormir la gent fins que s'acabava l'actuació, tan forta posaven la música. Bé, la pregunta final és si tot això, tota aquesta intensa campanya, ha servit per fer canviar el vot que inicialment tenia previst cada un del votants. Perquè hem sentit comentaris contraris a aquest tipus de campanya, per l'excés de doblers que es gasten en propaganda i en menjar i festes. A la vista dels resultats, tal vegada els partits es replantejaran les properes campanyes.

El nostre equip de futbol més representatiu ha duit una campanya molt irregular, com hem vist cada mes a les planes d'ES SAIG, però ningú esperava el resultat final: ens han dit que ha perdut la categoria. Explicacions o motius segurament n'hi ha, i ara no es tracta de cercar culpables, ni molt manco; però el fet que durant la temporada molt poca gent acudís al camp (sentírem que es va fer qualche taquilla d'un parell d'entrades venudes) i el poc interès demostrat pel públic han fet que els jugadors, que al cap i a la fi són els que salven l'equip, també es desanimassin. Ara, segons els comentaris, el que és difícil és recuperar la categoria perduda. I el comentari fàcil és que és una llàstima quan tenim el camp en condicions, tan guapo...

El que no ha decaïgut, ben al contrari, és el volei, que cada vegada mou més afició entre els joves. De tant en tant ens trobam, un vespre qualsevol, amb una gentada a Plaça que espera l'arribada de l'equip de voleibol, que han quedat campiones de Balears, o d'Espanya, ja no ve d'aquí. Aquestes sí que aprofiten el nou poliesportiu cobert... Com l'aprofiten altres esportistes aficionats al bàsquet, per exemple. Un dels problemes del poliesportiu és l'aparcament dels cotxes: tant els carrers de la part de la Ribera com de Sa Tanqueta en queden plens i es fa difícil circular-hi. Bé, diuen, com per tot el poble...

Ara veurem si les piscines i les pistes de tennis es posen aviat en funcionament i els treim una mica de rendiment, perquè és qüestió d'aprofitar-les. És clar que això serà segons el temps que faci, perquè aquest mes de maig ja ha fet calor, però llavors es capgira i hem de tornar a treure la roba d'abrigar. El que està clar és que els algaidins es

mouen més cada dia: a part de la gentada que diàriament va a caminar, per aprimarse o per consell del metge, són molts els diumenges en què parteixen grups d'excursió, o que van a ballar cada setmana, tant de saló com de bot... Ara ho haurem acabat de completar amb aquesta ruta cicloturística pel camí de Son Miquel Joan fins a Lluçmajor. Ens han dit que ha quedat molt bé, que fa ganes d'anar-hi amb bicicleta. És d'esperar que la carretera de Lluçmajor quedi bastant descongestionada de ciclistes.

Un dia sentirem tocar campanes a una hora que no era normal i ens digueren que provaven la campana que havien arreglat a Alemanya. Es veu que ha quedat bé, molt bé, i que té un so millor que abans. Els "campaners" estan molt satisfets de l'"arreglo" i per la via que han fet a arreglar-la: no en confiaven de tornar-la a sentir tan prest. Ara ja la podrem sentir repicar els dies de festa i no només pels funerals. Per cert, ens comentaren: què passarà amb els morts de dissabtes i diumenges ara que no hi haurà funerals aquests dies? Com sabrem que hi ha qualque mort si no toquen les campanes?

El que ja és una tradició ben arrelada, i no en feim gaire cas, és la missa a Castellitx els diumenges del mes de maig. Es veu que hi va molta gent, tant en cotxe com a peu, i que l'esglesieta queda ben plena. A més, hem sentit gent de fora poble que hi ha anat qualque vegada i han comentat que és una llàstima que els algaidins no l'"aprofitin" més, ja que tant l'església com la seva situació són una meravella durant tot l'any i no només el mes de maig. Però això mateix ho hem sentit a dir de Cura, que els algaidins l'aprofitam poc, molt poc.

Un Sord

Defuncions

Llorenç Castellà Mesquida.

Va morir dia 4 de maig
a l'edat de 87 anys.

Naixements

Ioan-Alexandru Deac Cristea,

fill de Ioan i Minerva-Cristina.
Va néixer dia 28 d'abril.

Xavier Gil Rigo,

fill de Llorenç i Maria Antònia.
Va néixer dia 28 d'abril.

Rafel Amengual Tomàs,

fill de Joan i Margalida.
Va néixer dia 7 de maig.

Lorena Mas Garcia,

filla de Llorenç i Fidela-Maria.
Va néixer dia 20 de maig.

Joan Coll Llabrés,

fill d'Antoni i Maria.
Va néixer dia 21 de maig.

Maria Magdalena Vila Pons,

filla d'Antoni i Francisca Maria.
Va néixer dia 22 de maig.

Arquitectònicament, l'estil gòtic, o ogival, va néixer al nord de França durant el segle XII i predominà dins Europa fins a les acaballes del segle XVI. Aquest estil es caracteritza per l'arc d'ogiva, com el de la fotografia d'aquest mes, també anomenat de punta d'ametlla per les voltes de creueria que carreguen sobre peus de pilastra i permeten disminuir el gruix dels murs exteriors i obrir-hi grans finestrals. Un altre element característic és l'arc boterell, que transmet l'empenta de les voltes a uns contraforts exteriors.

En arts plàstiques, l'estil gòtic internacional fou d'un gran refinament; estigué en vigor a l'entorn del 1400, sobretot en pintura i decoració.

En literatura, l'estil gòtic aparegué a finals del segle XVIII i conté elements de la novel·la negra i la novel·la fantàstica dels països anglosaxons.

Topònims

“La Seu de Ciutat”, que és bàsicament d'estil gòtic, tot i que el portal major és del renaixement tardà i la façana principal és neogòtica.

“La Llotja”, també d'estil gòtic (1426-1448), obra de Guillem Sagrera i que és la culminació del gòtic civil mallorquí; té planta rectangular de tres naus i coberta de volta de creueria.

Cançó

Dalt es Puig de S'Heretat
s'hi solen fer margalides,
però no són tan garrides
com les que hi ha a Punxuat.

Pista

Aquest arc cegat feia part antigament d'un convent de frares mendicants dels cavallers de l'ordre d'Alfama, establerts a Mallorca poc abans de l'any 1300 i actualment tanca una capella d'una possessió algaidina que fou restaurada devers els anys vuitanta.

Solució del mes passat

La caseta que us mostrarem a Es Saig del mes passat és la del sen Pirris, tot un personatge algaidí. Es troba situada dins un establiment de Sa Torre Vella, a l'accés des del camí de Muntanya.

M. F.

X Premi Santa Anneta de Llengua i Cultura Catalanes

2003

El Centre Cultural d'Algaida convoca, per desena vegada consecutiva, el

Premi Santa Anneta de Llengua i Cultura Catalanes.

El guardó vol ser un reconeixement públic a les persones i als col·lectius que quotidianament treballen per a la normalització cultural dels Països Catalans.

El Santa Anneta vol premiar, sobretot, la laboriositat i la constància d'individus i grups que contribueixen a refermar la nostra personalitat com a poble.

Algaida, abril de 2003

REQUISITS DELS CANDIDATS

Persones, entitats o grups que destaquin per la defensa i la promoció de la cultura i llengua catalanes.

PRESENTACIÓ DE CANDIDATS

Oberta al públic en general. Cal adreçar les candidatures, amb una breu argumentació dels mèrits, a Titoieta Ràdio.

TERMINI

Fins al 30 de juny de 2003.

LLIURAMENT PÚBLIC

Dins el marc de les festes de Sant Jaume d'Algaida.

DOTACIÓ

Obra artística.

Centre Cultural d'Algaida
ENTITAT PROMOTORA DE

CASAL PERE CAPELLÀ
carrer dels Cavallers, 22
07210 Algaida
Illes Balears

TELÈFON I FAX
971 125 381

WEB
www.titoieta.com

CORREU ELECTRÒNIC
cca@titoieta.com

Aquest número del mes de juny, ja amb olor i color d'estiu i de final de curs, us volem presentar el que ha estat una activitat per a la salut que s'ha duit a terme aquest hivern per a la nostra gent gran: el *Programa Pensa en la Memòria*, ofert a través de la Regidoria de Serveis Socials i de Joventut de l'Ajuntament d'Algaida, on enguany han participat unes 35 persones del nostre poble.

Des d'aquestes pàgines us ho volem presentar perquè creim que el manteniment d'una activitat física, mental i social és una peça clau per conservar i millorar la salut de les persones grans.

Pensa en la memòria del Consell de Mallorca

És un programa d'estimulació cognitiva i de normalització social per a persones que es queixen de patir pèrdues de memòria. Una bona funció cognitiva a les persones majors els permet dur una vida més independent.

L'estimulació cognitiva és un tipus de teràpia que consisteix a estimular les capacitats intel·lectuals que té la persona per tal d'endarrerir el seu deteriorament.

Les capacitats intel·lectuals que es treballen en aquests programes són totes les àrees relacionades amb la **memòria**, tant l'actual com la antiga, el **llenguatge**, la capacitat per expressar-se i per comprendre, el **reconeixement d'objectes o persones** i la capacitat per dur a terme **moviments complexos**.

La definició que fan els seus creadors del programa comporta:

1. Un compromís amb la (P) de pensament, de raonament, d'intel·ligència, de coneixement, però també de pèrdues cognitives, de passat, de present, i de venir, amb definitiva, de possibilitats.

2. Un compromís amb la (E) d'estimulació i d'estimulant, d'encant, d'esperança i també d'autonomia, d'integració social i d'il·lusió, per ajudar a cercar en cada situació els aspectes positius i superar o redimensionar els negatius.

3. Un plantejament amb la (N) de normalització i de naturalitat.

4. Un treball amb la (S) de social i de solidaritat per vèncer les dificultats i les disfuncions que les pèrdues de memòria poden generar en la vida quotidiana.

5. Una relació amb la (A) d'al·licient, d'atractiu, d'ajuda, d'afecte, d'alternativa a un futur sense record ni esperança.

Els destinataris del programa són

- Persones majors de 60 anys que manifestin queixes de pèrdues de memòria associades a l'edat.
- Població major de 60 anys amb fase inicial de deteriorament cognitiu.

El programa té com a objectius

1. Dotar la comunitat d'un servei psicosocial i educatiu de referència i de qualitat per als temes que afecten la vivència desadaptada de les pèrdues cognitives durant l'envelliment.

2. Fer intervencions preventives que millorin la informació i la capacitat d'autoesment dels majors i els seus familiars en temes relacionats amb la memòria.

Bibliografia:

Programa "Pensa en la memòria"
del Consell Insular de Mallorca. 2002

www.tallerdememoria.com

Frances F., Rogers-Seidl.
Planes de cuidados en enfermería geriátrica.
Editorial Masson, 1995.

El programa constitueix grups de majors a cada municipi que demanda el servei.

Creem un espai de trobada, on les vivències quotidianes de les persones majors, ja siguin personals, familiars o socials, trobin un marc còmode fàcil i útil, per ser expressades i tractades.

Aporta als participants els recursos i tècniques útils per millorar el rendiment de la seva memòria en les activitats de la vida diària.

Disposa d'exercicis específics per als participants que presenten necessitats d'estimulació cognitiva.

El programa Pensa en la Memòria realitza com a activitat de final de curs una trobada dels majors que han participat als grups dels diferents pobles. Cada any sota un lema distint.

Enguany el tema serà l'emigració dels mallorquins, amb el títol: Mallorca, casa mia, casa nostra.

La trobada és un moment per gaudir tots plegats d'unes hores per mostrar i enorgullir-se de la feina feta, amb un estil digne

i respectuós per a tots els participants.

Aquest any la trobada va ser el passat dia 14 de maig al Poble Espanyol.

Diversos estudis duits a terme a diferents països assenyalen que els programes d'estimulació cognitiva donen uns resultats satisfactoris en un alt percentatge de casos i aconseguen una millora de la memòria, afavorint la concentració i la capacitat de resoldre problemes a les persones majors de 65 anys que participen de les sessions d'entrenament.

És per això que hem pensat que seria interessant donar a conèixer aquest programa que es duu a terme al nostre poble. Des d'aquí us adreçam a sol·licitar més informació si estau interessats a prendre part d'aquestes sessions per tal d'assegurar-vos una major autonomia i independència.

Fins al proper mes!

M. Antònia Mulet i Joan Reinés
infirmers

Una passejada, dues estampes...

es saig

Un cor senzill és el títol d'un llibre de Gustave Flaubert. La protagonista, anomenada irònicament Felicitat, té una vida amorosa molt desgraciada: totes les seves històries acaben malament. Al final s'enamora d'un lloro, que també mor. Els humans no es poden dissecar, però els animals sí. I això és el que fa la protagonista: dissecar el lloro. Davant d'aquella imatge embalsamada, na Felicitat reflexiona: l'Esperit Sant, dibuixat tradicionalment en forma de colom, ¿no estaria representat millor per un lloro?; al cap i a la fi, l'Esperit Sant i els lloros parlen i els coloms no.

Fins aquí, molt resumida, la història del lloro de Flaubert. I nosaltres, ¿què cercam nosaltres quan aixecam la mirada cap al cel per damunt dels terrats i de les teulades? Potser l'existència d'un lloro gegant que ens protegesqui contra ridículs esperits sants que voldrien capolar la seva llengua així com els lloros esclovellen les pipes.

Text i fotografies: **Miquel Serra**

Sant Dictini, bisbe

La majoria de mesos triam un sant conegut, dels que gaudeixen d'una popularitat notable, d'aquells que coneixem persones que duen el seu nom, que hi fan la seva festa. Però n'hi ha molts que ni tan sols surten als calendaris; és el cas del que avui hem escollit: Sant Dictini, bisbe d'Astorga, que celebra la seva festivitat dia 4 de juny.

Correspon al segle IV i principis del V i era fill de Simfosi, que va ser bisbe d'Orense. Quan Priscil·lià va ser declarat heretge, condemnat a mort i executat, tant Simfosi com el seu fill Dictini el consideraren un màrtir i seguiren la seva doctrina herètica, el priscil·lianisme. Dictini defensà aquest moviment en el tractat *Libra*, que va ser impugnat per sant Agustí en el llibre *Contra mendacium* (Contra la mentida).

Malgrat l'oposició amb què es va enfrontar, fou nomenat bisbe d'Astorga; fou comminat a abjurar de la seva heretgia i durant un cert temps van mantenir una ambigüitat, tant ell com el seu pare, sense definir-se clarament. Va ser al concili de Toledo, l'any 400, quan van renunciar als seus errors i foren reconciliats amb l'església catòlica. Les paraules de Dictini foren: "Escoltau-me, santíssims sacerdots, i corregiu-me en tot. Condemn haver dit que era una mateixa la naturalesa de Déu i la de l'home; també condemn tot quant vaig gosar escriure en els meus llibres. Vull reprovar el que he escrit contra la fe". En aquest concili van renegar del priscil·lianisme Dictini i el seu pare Simfosi a més dels bisbes Patern, Isoni, Rufí i Vegeti; evidentment aquesta heretgia havia aconseguit una forta implantació.

Es va decidir conservar-los la dignitat episcopal després d'amonestar-los sobre la cautela amb què havien d'actuar; a més els van prohibir de fer ordenacions fins a nova ordre. Sembla, per tant, que els pares del concili no acabaven de fiar-se d'ells. Dictini degué viure una situació difícil perquè veia que els seus llibres —dels quals havia renegat— eren valorats i utilitzats pels heretges priscil·lianistes per difondre les seves idees; el van haver de defensar els papes sant Innocenci i sant Lleó adduint que calia imitar i tenir en compte no la seva caiguda, sinó el valor amb què s'aixecà; no l'error que havia ensenyat, sinó la seva conversió.

De totes maneres, hi ha moltíssims punts obscurs, els seus contemporanis a penes en parlen, com si li fessin el buit; tampoc es coneix exactament la data de la seva mort; segons certs autors va patir i va treballar dignament arran de les invasions de vàndals, alans i sueus. El cert és que a la seva seu, Astorga, se li atribueixen molts de miracles.

El passat mes vàrem presentar les Pioneer; dues de les naus que s'han encaminat cap al Sistema Solar exterior per investigar de prop els planetes gasosos gegants com Júpiter i Saturn. Idò aquestes naus no estan totes soles allà enfora, ja que enguany farà 26 anys que es varen enviar un altre parell de naus bessones amb la mateixa finalitat (vendrien a ser la seva continuació o "descendència").

Eren els Voyager, que durant els 12 primers anys després del seu llançament, al 1977, varen realitzar múltiples descobriments als 4 planetes gasosos (Júpiter, Saturn, Urà i Neptú) i a les 48 llunes que orbiten aquests. La primera nau que es va llançar va ser la Voyager 2, el dia 20 d'agost de 1977. La Voyager 1 es va llançar dues setmanes després (el 5 de setembre) amb una trajectòria més ràpida i curta cap a Júpiter i, per això, hi va arribar abans, el 5 de març de 1979. Allà van fotografiar Júpiter i les seves llunes i, havent acabat, varen partir cap a Saturn. En principi, estaven dissenyades per una duració de 5 anys, ja que la missió hauria d'haver acabat a Saturn, però havent-lo fotografiat (amb les seves llunes) tots els seus instruments seguien operatius i per això la Voyager 2 es va redirigir cap a Urà i després a Neptú.

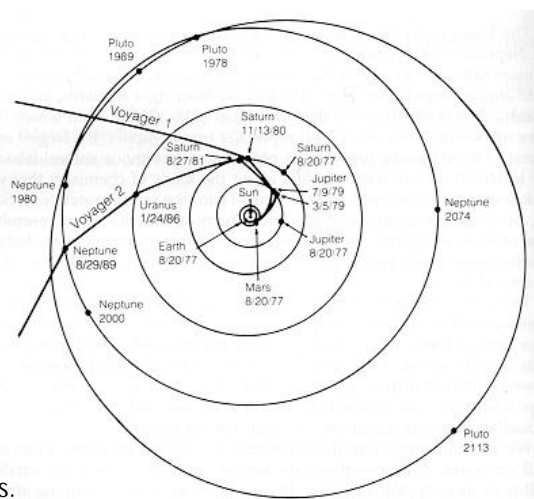
Després d'això, la Voyager 2, que viatjava a 56.000 Km/h, es va encaminar cap a l'espai exterior. Desgraciadament, la Voyager 1 no va poder passar per aquests darrers planetes perquè, quan va passar a prop de Saturn, aquest amb la seva immensa gravetat el va fer accelerar i el va descontrolar i la NASA no el va poder reorientar. La nau va accelerar fins a 63.000 Km/h i es va convertir amb l'objecte més ràpid fabricat per la humanitat.

Les 4 naus varen començar una espècie de "cursa" a veure qui arribava més enfora i, el febrer de 1998, la Voyager 1 va avançar a la Pioneer 10 (que duia 5 anys d'avanatge) i es va convertir en la nau que està a major distància; actualment està a uns 13.000 milions de quilòmetres de nosaltres i la cosa continua augmentant. Avui en dia, un senyal de ràdio, que viatja a la velocitat de la llum, tarda quasi 12 hores a arribar des de la nau fins a la Terra, així com també 12 hores més per tornar la resposta o senyal cap a la nau; en total s'ha d'esperar un dia per rectificar alguna cosa.

A les instal·lacions dels laboratoris de propulsió es reben quasi diàriament senyals dels dos Voyager i la finalitat és convertir-los en els primers equips que surtin de l'espai interestel·lar, és a dir, els científics esperen que al menys una de les naus traspassi la *heliopausa*; és el límit de la influència del Sol (és la capa fins on afecta el Sol), abans que es gastin les seves "piles" (que en realitat són petites plantes nuclears) que els proporcionen l'energia per enviar els senyals i fotografies.

Tenint en compte que aquest estiu passat varen complir les seves "bodes de plata" a l'espai, crec que ja han complert bastant bé la funció per a la qual estaven destinades.

G.S.C.

Recorregut de les naus Voyager i la data de quan passaren prop dels planetes.

Divendres, 23 de maig de 2003. Darrer dia de campanya electoral. Els polítics es passegen per places i carrers, fan els darrers regalets i contenen les darreres mentides. Però de tant en tant els traeix el subconscient i diuen alguna veritat, com acabo de sentir en un informatiu de TV en boca del president del PP de Catalunya. El mostren en una situació d'entrada del tot innocent i divertida: s'ha trobat pel carrer una colla d'al·lotjats d'una escola i li demanen autògrafs, il·lusionats (tot i que per l'edat que tenen és ben probable que no sàpiguen ni qui és), com si es tractàs de la figura del seu equip de futbol. Un d'ells li demana que li estampi la firma a la camiseta, i en Fernández Díaz s'hi nega amb un somriure amable i amb una frase en principi del tot innocent i divertida: "Imagina't que la teva mare és votant del PP i s'enfada perquè t'he embrutat la samarreta. Jo no m'arrisco a perdre un vot per un autògraf". Se'l veu satisfet, perquè està segur d'haver donat una resposta ocurrent, i això sense guió i davant una càmera de TV! I vat aquí el mal de la majoria de polítics: que quan se surten del guió es posen a dir veritats i la caguen. Analitzau amb atenció, si no, la resposta d'en Fernández Díaz.

La primera part ja és prou sucosa: implica que qui s'hagi d'enfadar és la mare (és a dir, qui renta), això només el preocupa si aquesta és votant del PP. En cas contrari fins i tot podria ser divertit imaginar la cara que faria, la pobra dona. Però si és votant del PP no l'hem de fer enfadar, que ja seria una bona pardalada que si no s'ha enfadat pel xapapote, per la guerra, per la llei de qualitat, per la d'estrangeria, per la il·legalització de partits..., ara la féssim enfadar per això. Així que tu, menut, a porgar fum, que "jo no m'arrisco a perdre un vot per un autògraf".

Miro el diccionari de sinònims i, de l'adjectiu *fariseu*, en dóna una dotzena (*beat, camaleó, traïdor, hipòcrita, fals...*), però no hi ha *polític*. Tot arribarà, perquè un dia o altre els diccionaris acaben fent-se ressò de la realitat. I la realitat és que la immensa majoria de polítics, de tots els colors, actuen de la mateixa manera. La data amb què he encapçalat aquest escrit no és només la de les declaracions comentades, sinó la de la redacció d'aquest text. Això vol dir que, mentre ho escric, no sé qui guanyarà les eleccions (qui ha guanyat, mirat des del punt de vista del lector), però és divendres i, segons m'han dit, a Plaça estava ple de polítics que molt possiblement no hi tornaran fins d'aquí a quatre anys més. Com a la festa de la Pau, per exemple. I encara que jo ara no sé qui haurà guanyat, sé que la majoria, fins a les properes eleccions, no es tornarà a passejar per places i carrers ni tornarà a fer cap regalet. Possiblement, però, continuarà contant faules. I qui se senti al·ludit...

Un afaitat

Eleccions 2003

Taula rodona

Dijous 15 de maig a l'auditori del casal Pere Capellà, es va dur a terme la taula rodona amb els candidats a la batlia d'Algaida. Durant dues hores els polítics locals varen poder presentar i debatre els principals punts del seus programes electorals. El debat, que va comptar amb nombrosos assistents, va ser moderat pel locutor de l'emissora Arnau Pascual. L'espai va ser emès en directe i es va repetir el dissabte 17 de maig al matí a través del 108.0 de la FM. Els interessats podeu consultar una còpia en CD de la taula rodona a la biblioteca.

Especial eleccions

El diumenge 25 de maig, Titoieta Ràdio va emetre un programa per seguir en directe el resultat de les eleccions al municipi.

L'espai va comptar amb connexions en directe amb les meses electorals d'Algaida i Pina, primeres valoracions dels candidats a la batlia d'Algaida i informació sobre els resultats de les eleccions autonòmiques.

16è aniversari

Marató radiofònica

Titoieta Ràdio, l'emissora d'Algaida que emet des del 108.0 de la FM, inicia els actes de celebració del seu 16è aniversari.

Els membres de l'emissora pensen que la millor manera de celebrar aquests 16 anys és fent ràdio i, per això, han preparat per al cap de setmana del 13 al 15 de juny una marató radiofònica. Tots els membres participaran en l'emissió que es caracteritzarà per la unió de diferents programes de l'emissora, per així experimentar i crear nous espais musicals, informatius, culturals...

La marató de 48 hores començarà divendres 13 a les 14 hores i finalitzarà diumenge dia 15 a la mateixa hora

Festa Raffaella

Dissabte 28 de juny, Titoieta Ràdio celebrarà el 16è aniversari amb una festa dedicada a la cantant italiana Raffaella Carrà, que enguany fa 60 anys. Hi haurà música, sorpreses i un premi a la millor disfressa Raffaella. La *fantàstica, fantàstica fiesta* es farà al cafè-concert s'Acadèmia d'Algaida a partir de les 23h.

Programació

Dilluns

22.00 **No te tallis**
Musical

Dimarts

22.00 **X**
Musical

Dimecres

22.00 **Titoieta de lux**
Música electrònica

Divendres

18.00 **El soterrani**
Música dels 60 i 70
22.00 **Sons d'una terra llunyana**
Música i entreteniment

Dissabte

10.00 **Sidecar**
Magazine cultural
11.00 **Bon dia Algaida**
Magazine d'actualitat
14.00 **Sons d'una terra llunyana**
Música i entreteniment
16.00 **Tot queavy**
Musical
17.00 **Baleigs**
Música amb arrels
19.00 **Boogie Woogie Country Girl**
Rock'n'roll
20.30 **L'enemic interior**
L'ona dissident

Diumenge

16.00 **Gabba Gabba Hey**
Exclusivament ramones
17.00 **1984**
Magazine punk
18.00 **Blitzkrieg 84**
Musical punk

Activitats previstes

Diumenge dia 6 de juliol:

Excursió al torrent de Pareis

Seduïts per les belles imatges de la pel·lícula sobre Sa Fosca, de Paco Albuquerque, que contemplarem el passat dissabte 3 de maig al casal Pere Capellà, i també per reviure experiències anteriors molt gratificants en el record, volem organitzar una altra vegada una de les excursions més clàssiques de la serra de Tramuntana: el torrent de Pareis. Per realitzar-la és imprescindible omplir un autocar; la sortida serà diumenge dia 6 de juliol a les 7.30 h de Plaça. Els interessats us podeu apuntar als telèfons 971 66 50 40 (Joan o Catalina) o 971 12 53 08 (Jerònia o Miquel).

Festa del llibre: 4 de maig a la plaça.

Futbol

No ha pogut ser!

Es veu que això de jugar a Preferent, pel que fa al C.E. Algaida, no acaba d'arrelar. Un cop més s'ha passat per la trista experiència de baixar de categoria.

Encara que els dos darrers partits es varen guanyar, a la classificació final, l'Algaida ha quedat en penúltima posició; cosa que fa irremissible la davallada de l'equip, per a l'any que ve, a Primera Regional.

Es preparen molts d'interrogants dels motius pels quals, esportivament parlant, ha estat tan dolenta: mal equip, mala preparació, mala programació, ...

El cert i segur és que, tot i haver canviat en Mateu Capellà per en Miquel Jaume per a tres partits i acabar amb en Rafael Oliver com a entrenador, no es va poder mantenir la categoria.

Els darrers resultats a Preferent han estat:

Ferriolense – Algaida	5-2
Algaida – Soledat	0-1
Son Roca – Algaida	1-0
Algaida – S'Horta	3-1
Montaura – Algaida	1-3

Torneig de Futbol 7

Al camp del Porrassar continua l'activitat, ja que ha començat el Torneig de Futbol 7 de cada estiu.

Assemblea General del CE Algaida

Per al dia 13 de juny, a les 20 h a l'auditori del casal Pere Capellà, està convocada l'assemblea general ordinària i extraordinària del Club Esportiu Algaida, a la qual estan convidats tots els socis i simpatitzants del club.

A més de donar comptes, tant a nivell esportiu com econòmic, a la mateixa assemblea es convoquen eleccions a la Junta Directiva, després que fa quatre anys que en Xesc Ramis encapçala l'actual.

De sempre creim que el futbol, com quasi totes les coses, serà el que vulguin les persones interessades. Per això, és necessari l'aportació que puguem donar totes i cadascuna de les persones a les quals els agrada el futbol.

Totes les competicions on participen els equips del C.E. Algaida han acabat.

L'actual directiva dimissionària ha fet les primeres passes perquè l'activitat futbolística continuï: ha mantingut contractes amb la gent que ha fet feina, jugadors, entrenadors i delegats, a fi que continuïn lligats al futbol.

Campus de Futbol

S'ha organitzat un campus de futbol per a nins i nines de 6 a 14 anys, del 30 de juny al 4 de juliol, al camp de futbol del Porrassar.

L'horari serà de 9 a 19 h i hi inclourà: treball tècnic específic, aprenentatge d'accions i tècniques col·lectives, piscina; a més del berenar (matí i horabaixa) i el dinar.

També hi haurà la visita dels convidats Pep Lluís Martí, capità del C.D. Tenerife, i de Miquel Àngel Moyà, porter del R.C.E. Mallorca i de la Selecció Espanyola Sub-18.

Es pot fer la inscripció, omplint la butlleta, fins al 24 de juny.

El preu és de 150 • (hi ha el preu especial de 250 • per a germans) i inclou: 2 camisetes, 1 calçons de futbol i 1 pilota, a més de tota la manutenció i l'entrada a la piscina. Ho patrocina l'Ajuntament d'Algaida

Telèfons d'informació:

Pavelló 971 665 263

Toni Amengual 629 402 707

Joan Trobat

Comunicat després de les eleccions

Gràcies per la vostra confiança

Com a cap de llista de la candidatura del PSM-EN, i en nom de tots els companys i companyes de l'Agrupació d'Algaida, vull agrair la confiança dels nostres votants i les mostres de suport i consideració que hem rebut durant la campanya electoral.

Gràcies per haver fet possible una campanya positiva i il·lusionadora.

Hem aconseguit augmentar el número de vots i mantenir el regidor a l'Ajuntament d'Algaida, i això s'ha fet en una conjuntura especialment difícil, a nivell local i també nivell autonòmic i estatal.

Parlant del municipi d'Algaida, durant els darrers 4 anys hem estat lleials al pacte de progrés que signarem amb el PSOE per governar a l'Ajuntament, hem treballat de forma constructiva, hem sumat esforços: una feina ben feta que ha beneficiat al conjunt de la comunitat.

A partir d'ara volem ser igual de constructius, però amb la força d'uns resultats que ens confirmen com la tercera força política del municipi d'Algaida i amb l'experiència de 4 anys de govern.

Una cosa volem deixar clara, al govern o a l'oposició, el PSM defensarem l'aplicació del nostre programa electoral des de la nostra ideologia d'esquerreres, nacionalista i ecologista, així com una política basada en el diàleg i en el consens.

Tenim un compromís amb les persones. No podem tornar enrera. Algaida, Pina i Randa necessiten polítiques progressistes.

Pere Sales Mascaró

Regidor del PSM-EN a l'Ajuntament d'Algaida

es saig

Ses ESCOLES

Educació Primària
1r nivell grup B
Tutora
Antònia Puigserver

Educació Primària
2n nivell grup A
Tutor
Gabriel Tous

Educació Primària
2n nivell grup B
Tutora
M. Francisca Osuna

Educació Primària
3r nivell
Tutora
Francisca Vallespir

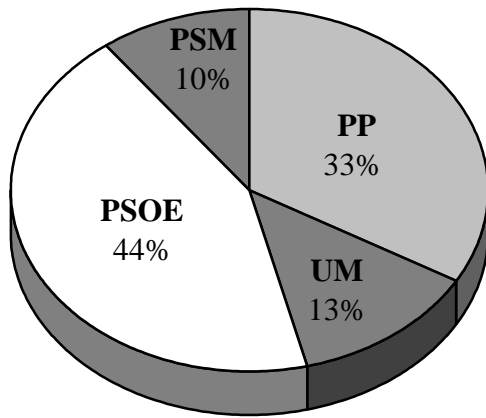
Resultats Eleccions 2003

Municipals

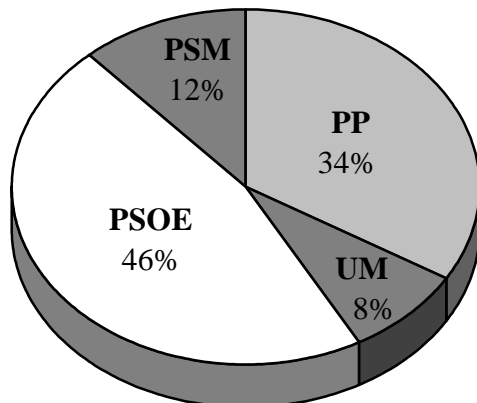
Algaida	1999	2003	+/-
PP	771	811	+40
UM	294	202	-92
PSOE	1.004	1.123	+119
PSM	235	281	+46
SDP	0	-	0
En blanc	21	44	+23
Nuls	19	28	+9

Cens	3.004	3.250	+246
Participació	78,0%	76,6%	-1,4%
Abstenció	22,0%	23,4%	+1,4%

M1999

M2003

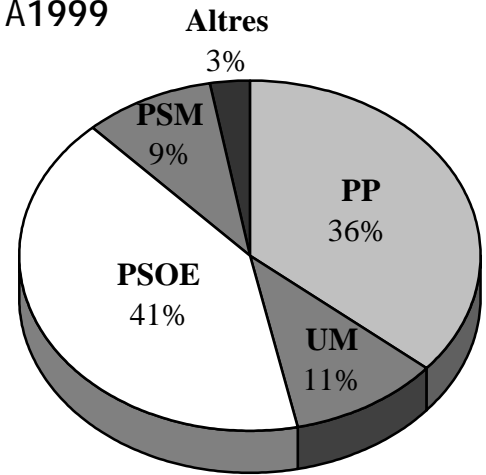

Autonòmiques

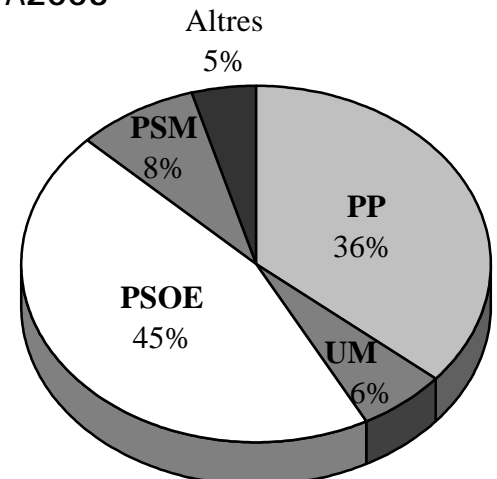
Algaida	1999	2003	+/-
PP	827	873	+46
UM	242	146	-96
PSOE	947	1.086	+139
PSM	213	198	-15
Altres	64	109	+45
En blanc	19	14	-5
Nuls	10	17	+7

Cens	2.951	3.145	+194
Participació	78,7%	77,7%	-1,0%
Abstenció	21,3%	22,3%	+1,0%

A1999

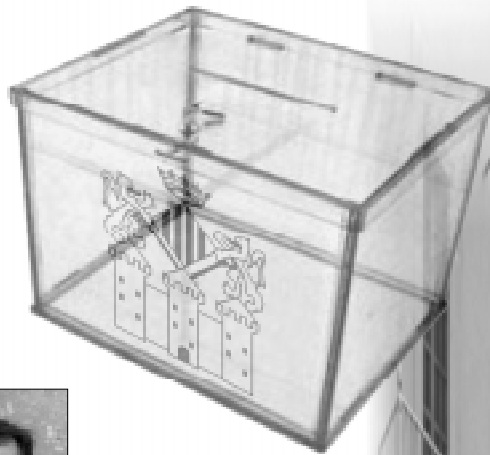

A2003

Regidors

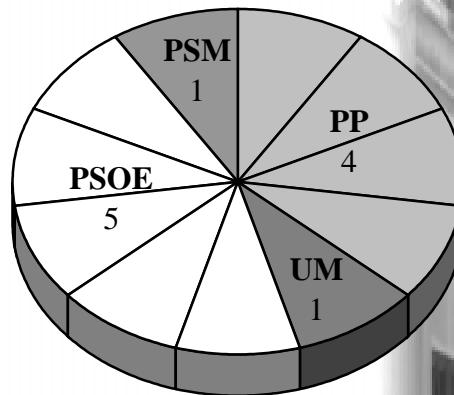
Algaida	1999	2003	+/-
PP	4	4	=
UM	1	1	=
PSOE	5	5	=
PSM	1	1	=

PSIB-PSOE

R2003

- 1 Jaume Jaume Oliver
- 2 Antonia Ramis Oliver
- 3 Francesc Miralles Mascaró
- 4 Margalida Trobat Vega
- 5 Francesc Ramis Oliver

PARTIT POPULAR

- 1 Miguel Munar Capellá
- 2 Damià Amengual Aloy
- 3 Maria Rosa Puig Oliver
- 4 Josep Pou Martorell

PSM-EN

- 1 Pere Sales Mascaró

UNIÓ MALLORQUINA

- 1 Pere Fullana i Falconer

Consells

L'amor com la mort
és fulminant,
no es pot fugir ni no
anar endavant.
L'amor com la mort
et roba el cos
però te'l deshabita
al primer mos.
També els pots tenir
tots dos en un
i sempre presumir
d'amor difunt.
Més val estar-s'hi quiet
amb el posat
o pren-te la cicuta,
escarabat.

La fe

Un déu, Una església,
cinc graons, un pobre que demana
ciris encesos, la foscor,
una vella agenollada,
un carrer que es fa pregar
i duu directe a casa
amb l'escapulari al coll
que salva de l'estelada.
Oracions per a resar
quan el dolor ens matxaca.
Això és: de bon matí
al matí i a la tarda.
A la nit no, que dormim
i el dolor se'n va de marxa.
De quan vai perdre la fe
no hi ha cap crònica nada.
A fe que la vaig a fer!
Però no la faré pas ara.
Amor meu, què hem de fer?
Sense fe això no avança.
Sóc atea ja ho veus,
no et crec, me n'és la tara.
Si pogués fer com la qui
se'n va tan feliç a casa
i s'ajeu al seu coixí
i no posa en dubte l'alba
perquè l'alba ha de venir!

Poemes del llibre *Mos de gat*
de **Dolors Miquel**

Lliçó de coses

Llarg aprenentatge,
el del cinisme.

Qualsevol fe
et pagarà amb fred,
i l'hivern és llarg,
dura massa.

Viuràs tot el que cal
per veure
coincidir contraris.

I si ets poeta
t'embolicaràs
en petites coses,

cridaràs per minses
injustícies i et bandejaran
tots els partits polítics.

La censura seran els amics,
tu mateix,
impàvid de contemplar,
per primera vegada,
que la terra gira,
i que res
res no ho detura.

Nit trista de sant Joan

No vam saltar ni l'última foguera.
Nit sense sorolls ni xiuxiueig de brases.
Nit de somnífer, letífer remor.

(Quant de temps ha calgut
per saber cobejar el corb
- aquest literari animalot
de color d'ala de mosca?)

Nit per no viure-la:
dolor adéu, adéu amor.
Ho havíem cremat ja tot.

Colom a una finestra de Barcelona

Tenia exactament els teus ulls.
Què volies dir-me?

Poemes de *Vida privada* i *Homenatge a Walter Benjamin* de **Marta Pessarrodona**

Número 30

El número 30 d'ES SAIG (juny de 1983) dedicava bona part del seu contingut als resultats de les eleccions que s'havien celebrat dins el maig. Recordarem una mica com va anar la cosa, que va ser bastant moguda.

La coalició AP-PDP-UL va treure cinc regidors, el PSM tres, el PSOE dos, i la candidatura Independents de Pina un. Això vol dir que calia pactar i les converses anaren en el sentit de formar un “pacte de progrés”; semblava que la negociació s'havia tancat entre les tres candidatures, però a l'hora de les votacions per a l'elecció del batle un dels dos regidors del PSOE es va votar a ell mateix i l'altre es decantà per AP, de manera que va sortir elegit batle en Bernat Sastre (AP) i no en Biel Majoral com s'havia pactat. Aquesta entesa AP-PSOE va ser molt comentada i se'n va fer eco fins i tot el diari El País. (Recordarem que aquests dos regidors trànsfugues eren n'Antonio Vega i en Sebastián Amengual).

A la revista hi havia un comunicat del PSM, que donava explicacions del que havia passat i també un altre dels Independents de Pina en el mateix sentit. També s'hi referia n'Andreu Majoral (“Què pretén aquesta gent”) així com l'editorial i comentaris d'Un Sord. Va començar una secció nova, “El racó de les faules”, que es perllongà un cert temps i que es va obrir amb una, “La ratapinyada”, que tothom va entendre a qui anava dirigida.

La secció “Els lectors escriuen” recollia una carta que, des de Buenos Aires, ens enviava en Bernat Alemany i donava les gràcies als algaidins per les mostres d'afecte rebudes durant la seva estada entre nosaltres; això era poc després del conflicte de les Malvinas i les notícies que ens feia arribar d'aquell país eren molt depriments.

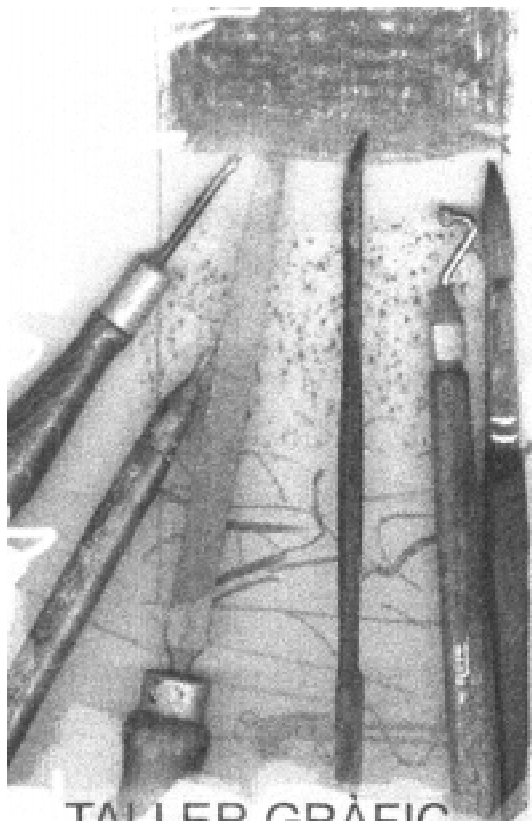
La secció “Esports” recollia una bona notícia: l'ascens del nostre Club d'Escacs a la primera categoria; i una de no tan bona: la decepció de l'equip de futbol de Primera Regional que en els darrers partits va malbaratar la possibilitat de pujar de categoria.

En Jaume Toledo publicava una glosa titulada “Sa llebre”. I el noticiari anunciava (amb fotografia inclosa) les noces d'en Francesc Antich amb na Conxa; recordem que aleshores en Xesc era codirector d'ES SAIG amb en Delfí.

Precisament, en Xesc firmava la “Xerradeta” amb na Catalina Mas, primera dona que formà part del Consistori algaidí; la regidora comentava els resultats de les eleccions i la decepció que representà el trencament de l'acord a què s'havia arribat entre les forces progressistes.

Activitats al Molí d'en Xina

L'estiu ja és aquí i el Molí d'en Xina ja ha planificat les seves activitats per als mesos de juliol i agost. D'una banda, amb el títol de "L'ombra del sol" s'ha organitzat una activitat que combina el treball de camp amb el de taller; es realitzaran unes sortides a llocs emblemàtics com Son Bauló, Canova de Morell, Capocorb i el puig de Ses Bruixes, entre d'altres, per tal de copsar la bellesa d'aquests llocs i després tractar de reflectir-la mitjançant el llenguatge plàstic. Per una altra part, tots els dilluns, en sessions de matí o tarda, es desenvoluparà un taller gràfic, amb dues opcions: l'ús actual de les tècniques tradicionals de gravat (xilografia, linografia i calcografia) o l'opció anomenada "Petjada" (interaccions, collagraph i transformacions digitals). Qui desitgi obtenir informació més detallada sobre aquestes activitats, en trobarà resposta al telèfon 971 12 50 49 o a les instal·lacions del Molí.

TALLER GRÀFIC

Una xerradeta amb...

Quin mètode fas servir per investigar?

Moure'm en bicicleta m'agrada i en el cas d'Algaida puc triar qualsevol camí de fora vila; me'n duc la gravadora i vaig cantant tot quant veig. Si amb una espècie tenc dubtes, l'agaf per després a ca nostra amb una lupa, determinar-ne les característiques. Els caps de setmana solc fer aquesta feina, però ara ho tenc un poc aturat, perquè hem tengut un altre fill que va néixer una setmana després de la Pau i dos infants petits donen molta feina.

Quin temps et va dur fer aquest treball?

Un any i busques. La veritat és que ja tenia unes dades prou interessants de Cura i altres llocs botànicament més coneguts. En total devers un any i mig de feina repartida sobretot els dissabtes, diumenges i els horabaixes de primavera, quan feia el dia més llarg i és molt agradable trescar pel camp.

Deus conèixer bé el nostre terme?

No t'he mostrat els mapes, però estan marcats tots els itineraris que he anat fent durant aquest temps; així com també si hi trob unes barreres tancades, si el lloc és interessant i val la pena tornar-hi, etc.

T'han tret defora de qualque lloc?

No, això no, ni Algaida ni enlloc que fos a cercar-hi plantes. Per cercar esclata-sangs, si que qualque pic m'han fet fora. Normalment la gent de Mallorca, si sap donar una explicació convincent no et posen entrebancs; sobretot si els dius que t'interesses per les males herbes, llavors et diuen: du-te'n aquesta i aquella ..., totes. També un ha de procurar no molestar en temporada de caça i com he dit, en temps d'esclata-sangs.

Quan et decidires a presentar-te als premis Castellitx?

D'aquests premis ja feia anys que sabia de la seva existència i, abans de presentar-m'hi, ho vaig consultar al meu cap de laboratori de botànica, per veure quantes espè-

Llorenç Gil Vives

cies podien coexistir dins el terme algaidí. Em va contestar que poc més de 650 i, com que en aquells moments ja tenia un fitxer de 666, vaig creure oportú presentar el treball al premi d'investigació.

Quants endemismes tenim?

Exclusiu del terme algaidí, no n'hi ha cap, però contant totes les Balears, tenc un llistat de 22 espècies. D'aquests endemismes en creixen també a les zones més elevades del massís de Randa i al de Galdent.

No només són els endemismes els més interessants, sinó d'altres plantes per motius específics. Tenc un llistat de 13 d'aquestes espècies i entre elles hi ha "l'alè de bou", *achillea ageratum*, que creix entre Cura i Albenya, i que només estava localitzada a la Serra de Tramuntana i els seus voltants. Un altra és la "llengua de bou", *anchusa undulata*, que el pare Bonafé la cita a la Flora de Mallorca i estava localitzada l'any 1970 a uns camps de conreu del pont d'Inca; però des de llavors tot allò s'ha urbanitzat i no se'n tenien notícies de la seva supervivència, fins que la vaig localitzar a un conradís al camí vell de Porreres. També vull citar l'*orabanche ramosa mutellica*, que no en sé el nom vulgar i fa poc l'he publicat al bolletí de la Societat d'Història Natural, que vaig trobar per primera vegada a Mallorca. És una planta paràsita que xucla les arrels de les herbes de Sant Ponç, estepes i sempre vives. La vaig trobar a un ullastrat prop de la carretera entre Algaida i Pina.

Hi ha molts de "locandos" que facin aquesta activitat?

L'ideal seria que a cada poble qualcú tengués cura de fer aquesta feina. Actualment a Menorca hi ha un grup de nou persones, afeccionats i amics, que pentinen tota l'illa en quadrícules de 500x500 metres; és a dir una feina exhaustiva. Aquí a Mallorca, que jo sàpiga, no hi ha ningú que faci una recerca intensa. Que surtin a fer qualche volteta, sí que n'hi ha; així com també els nostres alumnes de quart que fan com a tre-

ball un àrea d'un quilòmetre quadrat, però clar, són alumnes encara i, de vegades, duen qualche espècimen un poc rar.

Com afecta a les plantes l'abandó de les fora viles?

Allà on es perd més flora és a les vores de camins i carreteres, per mor dels herbicides. L'abandó dels camps de conreu no afecta els endemismes, perquè cap hi viu a prop; però sí que afecta les plantes lligades al conreu, perquè els camps queden envaïts per plantes totalment diferents. Les anomenades erròniament "males herbes" del conradís, són les que estan més en perill des que van entrar els herbicides, pesticides, llavors certificades, etc., i si no es llaura de tant en tant, desapareixen i llavors entren les fonollasses, fonolls, cards, etc.

A Cabrera es va fer un estudi de la flora, quilòmetre per quilòmetre, i quan ho juntaren tot i ho pintaren de color, s'adonaren que la zona que tenia més biodiversitat, era el redol que envolta el port, allà on l'home hi havia actuat més, i es va decidir que s'hi havia de seguir fent activitat agrària, per evitar la desaparició de moltes espècies vegetals.

Les plantes aquàtiques també estan en perill, per la mania de l'home d'omplir de canonades les antigues síquies i canaletes. A Algaida, per sort, encara hi ha espais humits ben interessants, prop dels torrents de Castellitx i de Pina, aquests darrers temps han reviscolat per les pluges abundants que hem tengut.

El nostre entrevistat ens parlà també del llistat d'espècies protegides que ha d'entregar a l'Ajuntament per si un dia ho vol publicar, de les fotografies que té de les espècies més interessants, que va cursar la carrera universitària amb el nostre batle, en Jaume "Garbí", de les escoles d'Algaida on estudia el seu fill, de... Llorenç, moltes gràcies per la xerradeta i enhorabona per aquest premi.

Miquel Sastre Fiolet

Llorenç Gil Vives

El protagonista d'aquesta xerradeta, és un algaidí d'adopció, però que en un espai curt de temps ha pogut conèixer més el nostre terme municipal, que molts algaidins que hi han viscut tota la vida. En Llorenç és el darrer guanyador del premi Castelletx d'investigació, amb el treball que duia per títol "La flora del terme municipal d'Algaida: distribució en quadrícules de 5x5 km.". Amb ell vàrem tenir una interessant conversa un dia molt assenyalat, quan tothom "reflexionava" per les eleccions de l'endemà. Tot quan segueix n'és un resum:

Quina edat tens m quina feina fas?

Tenc 36 anys i som biòleg de professió; faig feina a la Universitat fent classes de Botànica, com a ajudant encara; però ben aviat hauré de preparar les oposicions per a professorat de Biologia.

Com vengueres a parar a Algaida?

Per mor d'aquest (i senyala el seu fill Joan, present durant l'entrevista), perquè vivíem al Coll d'en Rabassa i la meva dona hi feia escola. Consideràrem que era millor per l'infant, canviar d'aires o apuntar-lo a una escola privada.

Com que també coincidí que volíem comprar una casa, començàrem a cercar i, com que el meu germà Salvador estava relacionat amb Algaida, perquè ja vivia des de fa anys al camí de So n'Arbóç i havia fet feina a s'hostal d'en Mateu, decidírem venir aquí. Per mediació d'ell trobàrem aquesta casa que havia construït en Llorenç "Caragol"; d'això ja fa un any i mig.

Què et va empènyer a fer aquest treball sobre la flora del terme d'Algaida?

La meva afecció són les plantes i ja havia començat a fer treballs de camp a altres llocs, com a Palma, per exemple. Aquests treballs de taxonomia o de catalogació, encara que la gent pensi que estan molt avançats, en realitat no hi estan tant. No vull dir que estiguin endarrerits, però, per exemple, l'altre dia vaig anar a Formentera a fer una conferència i quan tornava de Sant Ferran a La Savina, que són 6 km., vaig decidir fer el trajecte a peu perquè em sobrava el temps. Durant aquesta passejada vaig trobar fins a 5 espècies sense catalogar; això demostra que dins aquest camp encara hi ha molta feina per fer.